

OKRESNÁ PROKURATÚRA BREZNO
Boženy Němcovej 3, 977 31 Brezno

Číslo: 1 Pv 185/19/6603-16
EEČ: 2-46-61-2019

Brezno 18.12.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: sexuálne násilie podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písmeno b
Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie
obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 334
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: sexuálne násilie podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona
štádium: pokus podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 23.06.2019 v čase asi o 09.20 h na chodbe 3. poschodia Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb XXXXX v XXXXX ul. XXXXX, kde je vedený ako prijímateľ sociálnej služby sa obnažil pred XXXXX, nar. XXXXX, t. č. bytom XXXXX, XXXXX, XXXXX, o ktorej mal vedomosť, že je invalidná dôchodkyňa, mentálne retardovaná so 6. stupňom odkázanosti, takým spôsobom, že si rozopol nohavice vytiahol si pohlavný úd, otočil sa k menovanej sediacej na chodbe na švédskej lavici a oboma rukami ju jemne uchopil za plecia, na to ju držal ľavou rukou za plece a pravou rukou si držal penis a snažil sa jej pritiahnúť hlavu k svojmu penisu, pričom ona sa odtiahla nabok a následne nato zasiahli opatrovatel'ky predmetného zariadenia a zabránili mu v ďalšom konaní.

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ OR PZ OKP XXXXX uznesením ČVS: ORP-196/1-VYS-BR-2019 zo dňa 05.08.2019 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie XXXXX podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku pre zločin sexuálneho násillia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona k § 200 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 23.06.2019 v čase asi o 09.20 h na chodbe 3. poschodia Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb XXXXX ul. XXXXX, kde je vedený ako prijímateľ sociálnej služby sa obnažil pred XXXXX, nar. XXXXX, t. č. bytom XXXXX, XXXXX, XXXXX, o ktorej mal vedomosť, že je invalidná dôchodkyňa, mentálne retardovaná so 6. stupňom odkázanosti, takým spôsobom, že si rozopol nohavice vytiahol si pohlavný úd, otočil sa k menovanej sediacej na chodbe na švédскеj lavici a oboma rukami ju jemne uchoпил za plecia, na to ju držal ľavou rukou za plece a pravou rukou si držal penis a snažil sa jej pritiahnúť hlavu k svojmu penisu, pričom ona sa odtiahla nabok a následne nato zasiahli opatrovatelky predmetného zariadenia a zabránili mu v ďalšom konaní.

XXXXX bol dňa 30.09.2019 vypočutý v procesnom postavení obvineného, kedy uviedol, že si nič nepamätá, čo mal spáchať. Mal mozgovú príhodu a teraz ho majú operovať na urológii. Meno XXXXX počuje prvýkrát.

Ako svedkyňa - poškodená vypovedala XXXXX, ktorá bola Okresným súdom v Brezne ustanovená ako opatrovník XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, XXXXX, ktorá sa nachádza v súčasnej dobe v DDaDSS Luna v Brezne, ulica XXXXX. O incidente medzi p. XXXXX a p. XXXXX sa dozvedela prvýkrát od p. riaditeľky. Oznamila jej, že XXXXX je v poriadku a toho pána, čo to spravil presťahovali do iného bloku. Považovala celú vec za uzavretú. Keď mala doma XXXXX, tak sama jej rozprávala, že je tam veľmi zlý ujo. Znova sa uistila, či ten pán nemá k nej prístup a bola ubezpečená pani riaditeľkou DDaDSS XXXXX, že nie. Na otázku obhajkyne, že chápe poškodená zmysel trestného konania a veci, ktoré sa okolo nej dejú, odpovedala, že XXXXX určite nechápe zmysel trestného konania, nevedela posúdiť o čo p. XXXXX ide, určite ho nemohla nijakým spôsobom provokovať, je zrejmé, že sa jedná o osobu postihnutú, bez možnosti obrany.

XXXXX po zákonom poučení k veci uviedla, že pracuje ako opatrovatelka v XXXXX XXXXX v XXXXX na ul. XXXXX. XXXXX, ktorý je klientom uvedeného domova dôchodcov poznala asi štyri mesiace, do kontaktu s ním prichádzala len vtedy, keď mu vymieňala prádlo a keď ho náhodne stretla na chodbe domova. XXXXX nevyžadoval zvláštnu starostlivosť, bol samostatný. Bol taký nenápadný, väčšinou, keď stál na chodbe na 3. poschodí vpravo od výťahu tak stával pri lavici a väčšinou tam postával, keď tam bývala ďalšia naša klientka XXXXX. Bol taký nenápadný, chodieval posledný, bol tichší. XXXXX pozná asi rok, vie, že má dawnov syndróm, nevie písať, nevie čítať, zvládne len základné veci ako sa najesť, ísť na záchod, je potrebné na ňu dohliadať, komunikuje veľmi málo, pozná a opakuje len pár slov, pozná svoje do troch, povedať áno a nie. Nosí so sebou svoju bábiku Dorku, má problémy. Je veľmi odkázaná na ich pomoc. Je schopná vlastnej chôdze, no chodí veľmi pomaly. Čo sa týka XXXXX, tohto videla ako priniesol XXXXX cukríky, čo viac robili nesledovala. Asi pred dvomi mesiacmi, keď doobeda bola s

kolegyňou XXXXX na treťom poschodí budovy č.2 domova dôchodcov prešli popri byte. p. XXXXX, pričom dvere mal otvorené a potom si všimla, že v zadnej časti chodby vedľa toho výťahu sedela na lavici XXXXX, ktorá tam raňajkovala asi bábovku. Pána XXXXX nikde na chodbe nevideli. Potom akože chceli nastúpiť do výťahu, kolegyňa otvorila dvere výťahu a za sebou ich zabuchla, no do výťahu nenastúpili ale sa skryli za ten výťah. Potom asi dve minúty čakali, následne videli ako zo svojho bytu vyšiel pán XXXXX cez pootvorené dvere a šiel k výťahu, pozrel, či zišiel dole, ich skryté za výklenkom si nevšimol. Potom prišiel p. XXXXX k XXXXX, ktorá stále sedela na tej lavici. Nie si je istá či jej ešte niečo povedal, či sa jej prihovoral a nato si stiahol nohavice asi tepláky, sčasti, asi do polovice stehien a vytiahol si prirodzenie a snažil sa rukou pritísnuť hlavu XXXXX k svojmu prirodzeniu. XXXXX sa od neho odtiahla, on ju pustil, ruky zvesil a nič už nerobil a nato jej kolegyňa pribehla k p. XXXXX a pýtala sa ho čo robí, keď zbadal prichádzať A. XXXXX vytiahol si nohavice. Kolegyňa sa potom medzi dverami bytu p. XXXXX a chodbou rozprávala s menovaným, pýtala sa ho na to čo to malo znamenať, on jej nato povedal, že je to slovo proti slovu, spomínal aj to, že mu niečo tam tieklo, že si to len rukou pridržiaval, aby mu to netieklo, pritom sa vzájomne hlasno prekrikovali. Pán XXXXX šiel následne do izby.

XXXXX vypovedala v procesnom postavení svedkyne dňa 30.08.2019, kedy uviedla, že pracuje ako opatrovatelka v DDaDSS XXXXX v XXXXX na ul. XXXXX má na starosti klientov uvedeného ústavu. XXXXX pozná od doby ako nastúpil do domova. S p. XXXXX sa nerozprávala predtým len sa pozdravil, keď sa stretli, neopatrovala ho, nakoľko to jeho zdravotný stav nevyžadoval. XXXXX pozná od doby ako bola do uvedeného domova umiestnená. XXXXX je slabomyseľná, detskej psychiky, vyžadovala väčšiu starostlivosť, tiež usmernenie čo má robiť, kedy sa má a ako umyť, občas ju aj prebaľovali, nosili jej stravu na izbu, jedla sama. Pohybovala sa sama, no pomaly kráčala, väčšinou sa rozložila na chodbe na 3. poschodí budovy, kde sa hrala s bábikou v strede chodby. U XXXXX si všimli, že sa začala inak správať, začala byť taká divná, správa sa ináč, nevedeli čo sa s ňou deje. Pýtali sa jej na to, no ona nevedela odpovedať z dôvodu jej slabej slovnej zásoby. Povedala len to, že ujo je zlý robí jej zle. Keď sa jej na to pýtali, aby to opísala, nevedela nič iné povedať, len to, že ten ujo jej robí zle. Zistili od iných opatrovateliek, že p. XXXXX chodil do jej izby, videli, ako vychádza z jej izby a mal rozopnutú košeľu, no aj bežne chodil s rozopnutou košeľou a preto tomu neprikladali žiadny väčší význam. Keď sa ho opatrovatelky pýtali na to čo tam robil tak im odpovedal, že jej zanesol maškrtu, sladkosť. Vtedy kolegyne aj videli, že má p. XXXXX v ruké nejaký keks. Kolegyne videli par krát na chodbe pri p. XXXXX práve p. Mašuru, ktorý bol hore do pol pása vyzlečený. Z toho dôvodu to podozrenie nahlásili vedeniu domova. V deň incidentu, bolo to doobeda, spolu s XXXXX kímili odkázaných klientov, ktorí sa nedokázali sami najesť. S A. XXXXX sa stretli na tom 3. poschodí budovy č.2 a ona si všimla, že dvere izby p. XXXXX sú poodchýlené na cca 10 cm. Bolo to neobvyklé, lebo on mal stále dvere zatvorené. XXXXX sedela na lavici a hrala sa s bábikou v strednej časti pri výťahu. XXXXX navrhla, aby sa šli schovať, za výťahom za takým výklenkom a čakali, či p. XXXXX nevyjde von a čo sa bude diať. Za krátky čas vyšiel zo svojej izby p. XXXXX, šiel k p. XXXXX, niečo jej podal, nejakú sladkosť. Potom šiel po chodbe p. XXXXX, klient, pozdravil sa s p. XXXXX a vošiel do výťahu a týmto sa odviezol nadol. Pán XXXXX sa obzrel na obe strany chodby, prešiel k p. XXXXXXXXXX vtedy asi kolegyňa vytiahla svoj mobil a začala natáčať čo sa tam bude diať. Videla, že si p. XXXXX stiahol tepláky, vytiahol

svoj pohlavný úd do ruky, do dlane a ako p. XXXXX sedela a on stál tesne vedľa nej, pritom stál tvárou k nej a rukou si. Prisúval sa panvou smerom k tvári p. XXXXX ona sa odťahovala, hlavou otáčala doľava a doprava, potom jej jednou rukou chytil p. XXXXX hlavu p. XXXXX a hlavu si prisúval na penis. Vtedy to už nevydržala, pýtala sa kolegyni či to má natočené, ona jej povedala, že áno a potom šla k p. XXXXX so zvýšeným hlasom, prihovorila sa p. XXXXX, spýtala sa ho, že čo robí, to opakovala, aj bola z toho v šoku čo videla.

Do vyšetrovacieho spisu boli zabezpečené okrem zápisnice o trestnom oznámení, zápisnica o výsluchu sv. pošk. XXXXX, zápisnica o výsluchu svedka XXXXX, zápisnica o výsluchu svedka XXXXX, zápisnica o výsluchu sv. XXXXX, zápisnica o výsluchu svedka XXXXX, znalecké posudky, ako i ďalšie listinné dôkazy. Súčasťou vyšetrovacieho spisu je i videozáznam z mobilného telefónu opatrovateľky zaznamenanom na DVD nosiči, kde je skutok zaznamenaný tak, ako ho zhodne opísali vo svojich výpovediach svedkyňa XXXXX a XXXXX.

V priebehu prípravného konania bolo dostatočným spôsobom preukázané, že ku vyššie uvedenému protiprávnemu konaniu došlo, toto je trestným činom a dopustil sa ho preukázateľne obv. XXXXX.

Svedkyňa – poškodená XXXXX je invalidnou dôchodkyňou, prekonalala detskú mozgovú obrnu, je mentálne retardovaná, má 6. stupeň odkázanosti.

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ OKP XXXXX ČVS: ORP-196/1-VYS-BR-2019 zo dňa 06.09.2019 bol pribratý znalec z odvetvia klinická psychológia detí a dospelých XXXXX samostatný psychológ, ktorý vypracoval znalecký psychologický posudok č. 37/2019. V závere predmetného znaleckého posudku znalec okrem iného uvádza, že obvinený XXXXX je osobnosť premorbidne jednoduchšie štruktúrovaná, v aktuálnom obraze dominuje deteriorácia kognitívnych a exekutívnych schopností, najmä vplyvom senility, naznačený je aj vplyv počínajúceho dementného procesu a deficitov na podklade neurokognitívnej poruchy (organicity). Sociálne fungovanie je chudobné, je skôr stiahnutý, individualistický, v sociálnych interakciách funguje stereotypne, prevažne preferuje málopočetné zabehnuté kontakty a vzťahy. S okolím komunikuje formálne. Prejavuje sa subjektivisticky, preto je obmedzený adekvátny kontakt s okolitým svetom. V záujmovej sfére je výrazná redukcia. v bežnom fungovaní je rigidný s prevahou pasivity. Redukovaný je aj záujem o okolité dianie. Záujmové a sociálne aktivity sú negatívne ovplyvnené aj aktuálnymi zdravotnými ťažkosťami. Na základe kognitívnej deteriorácie je obmedzené fungovanie v exekutívnej oblasti a sebastačnosti, ľahko je narušená orientácia časom, oslabené sú pamäťové schopnosti, používanie jazyka, verbálna fluencia, prejavuje sa výrazová amnézia. V sebaobsluže sú základné mechanizmy a činnosti zachované, je však badateľná postupná redukcia samostatnosti a sebastačnosti. Kognitívny výkon je deficitný, výsledky psychodiagnostických metód sú kvantitatívne na hraničnej úrovni normy v porovnaní s referenčnou populáciou, teda nesvedčia jednoznačne pre dementný proces. Poukazujú však na prítomnosť závažnejšej neurokognitívnej poruchy (organicity). Vzhľadom na diskrepancie v kvantitatívnych ukazovateľoch výsledkov psychodiagnostických metód je predpoklad najmä frontálneho a prefrontálneho poškodenia. Pri tomto type poškodenia mozgu býva redukovaná aj schopnosť autoregulácie reagovania a správania, správanie vtedy môže byť odbrzdené, lebo

raciálne ovládanie je oslabené, čo sa môže prejavovať impulzívnosťou, neadekvátnou prevahou nižších citov a pudových ťiahnutí v ovplyvnení správania. Zvládacie a ovládacie mechanizmy osobnosti v záťaži alebo napätí sú nedostatočné. Primárne narušenie v oblasti sexuálneho správania nezistil. Kvantitatívne výsledky svedčia pre prítomnosť stredne závažnej neurokognitívnej poruchy. Emotivita je mierne nestabilná, nálada kolíše, môže sa objavovať impulzívne reagovanie. V silnejšie emočne prežívaných situáciách je emotivita ľahko rozkolísateľná, na negatívne podnety reaguje podráždenosťou a napätím. Z hľadiska pamäťových schopností obvinený nie je schopný zapamätať si v primeranej miere udalosti a informácie a spoľahlivo ich reprodukovať. Ubúda kapacita pamäťových funkcií. Je schopný reprodukovať udalosti prežité v minulosti formou opisu základných skutočností, opis detailov týchto skutočností je obmedzený. Narušená je aj časová lokalizácia dejov a informácií.

Sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu v Brezne vydala pod sp. zn. OTp/154/2019 zo dňa 02.09.2019 podľa § 148 ods. 1,2 Tr. poriadku príkaz na vyšetrovanie duševného stavu obv. XXXXX znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria.

Na základe predmetného príkazu bol do konania uznesením vyšetrovateľa OR PZ OKP XXXXX ČVS: ORP-196/1-VYS-BR-2019 zo dňa 06.09.2019 pribratý znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) XXXXX, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 70/2019 za účelom vyšetrovania duševného stavu obvineného XXXXX. V závere predmetného znaleckého posudku znalec okrem iného uvádza, že vyšetrovaním u obvineného XXXXX zistil duševnú poruchu, a to organický psychosyndróm stredne ťažkého stupňa pri somatickej polymorbidite. Jeho rozpoznávací schopnosti boli vplyvom vyššie uvedenej duševnej poruchy znížené len ľahko, vo forenzne nevýznamnej miere, teda obvinený mohol rozpoznať v čase spáchania skutku nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť. Jeho ovládacie schopnosti boli znížené významne, až na úroveň blízku vymiznutiu, teda obvinený nemohol vplyvom vyššie uvedenej duševnej poruchy ovládať v dostatočnej miere. Jeho schopnosť plne pochopiť zmysel trestného konania vedenému proti jeho osobe je znížená. Nie je schopný sa samostatne obhajovať v inkriminovanej veci. Obvinený netrpí závislosťou na omamných a psychotropných látkach, vrátane alkoholu. Nezistil u obvineného znalec patologicky podmienenú agresivitu. Vzhľadom na riziko opakovania obdobného konania obvineného pod vplyvom neliečenej vyššie uvedenej duševnej poruchy navrhuje znalec obvinenému uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou.

Vzhľadom na záver vyššie uvedeného znaleckého posudku, bol ako znalec vypočutý XXXXX dňa 29.11.2019, kedy na otázku vyšetrovateľa uviedol, že rozlišujeme rozpoznávací a ovládacie schopnosti ľudí do piatich skupín, kde od prvého stupňa, kde sú plne zachované tieto schopnosti až po piaty stupeň, kde sú tieto schopnosti úplne vymiznuté. Stupeň „úroveň blízka vymiznutiu“ je štvrtým stupňom a z praktického hľadiska sa môžu považovať tieto schopnosti za vymiznuté a teda nemohol ovládať svoje konanie. To, že obv. XXXXX nemohol ovládať konanie v dostatočnej miere znamená, že nemohol ovládať svoje konanie z dôvodu svojej duševnej poruchy. Vzhľadom na duševnú poruchu a závery znaleckého posudku

znalec preto u obvineného XXXXX navrhol ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou.

Podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona sa zločinu sexuálneho násillia dopustí ten, kto násillím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť a ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Podľa § 139 ods. 1 písm. f) Tr. zákona, chránenou osobou sa rozumie chorá osoba.

Podľa 23 Tr. zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na vyššie uvedené, a síce, že ovládacia schopnosť u obvineného v čase spáchania skutku bola prakticky vymiznutá, a teda obvinený nebol schopný ovládať svoje konanie, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. poriadku)

JUDr. Katarína Medveďová
prokurátorka